

ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. Ф. РАКОЦІ ІІ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

II. RÁKÓCZI FERENC KÁRPÁTALJAI MAGYAR FŐISKOLA
PEDAGÓGIA ÉS PSZICHOLÓGIA TANSZÉK

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для вступників на навчання
за освітнім ступенем «Бакалавр»
Дошкільна освіта**

**ÍRÁSBELI FELVÉTELI FELADATOK
TÉMAKÖREI
„BA” képzési szintre felvételizők számára
Óvodapedagógia szak**



Берегово/Beregszász

2021

ЗАТВЕРДЖЕНО
«___» _____ 2021 р.

Голова приймальної комісії ЗУІ

_____ С.С. Черничко

JÓVÁHAGYTA
2021. _____ „____”

_____ Csernicskó István
A II. RF KMF Felvételi Bizottságának elnöke

Kidolgozták
a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Pedagógia és Pszichológia
Tanszékének munkatársai:

Орос І.І.
Орбан-Лембрик Л.Е.
Біда О.А.
Бкрґхауер-Олас Е.Л.
Гаврилюк І.Ю.
Поллоі К.Д.
Конц Тімеа

Вступ

Вступний іспит з фахових дисциплін за ОКР «Бакалавр» – це форма контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу, визначеного програмами навчальних дисциплін, відповідно до стандартів вищої освіти.

Вступні випробування складені на основі програми з фахових дисциплін для 1-го курсу, які охоплюють нормативний зміст підготовки фахівця з дошкільного навчання.

Даний посібник містить інформацію для абітурієнтів, які поступають в наш заклад на бакалаврат, та складають іспит з фахових дисциплін в нашому інституті.

Порядок проведення і програму вступних випробувань визначає Вчена рада ЗУІ на засадах нормативних і методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України та стандарту вищої освіти.

На вступні випробування виносяться питання і завдання з таких фахових дисциплін:

- Загальна педагогіка;
- Вступ до спеціальності;
- Загальна психологія;
- Дитяча та педагогічна психологія.
- Вікова фізіологія та валеологія

Порядок проведення вступного іспиту

Форма проведення вступного іспиту – письмова (у формі тестових завдань).

Програма вступного випробування ухвалюється на засіданні кафедри і затверджується проректором по навчальній роботі та проректором з ліцензування та акредитації.

Вступний іспит проводиться за тестовими варіантами, які затверджуються не пізніше як за місяць до початку вступного іспиту. Тестові завдання, що виносяться на іспит, не повинні виходити за межі програми.

Вступний іспит приймає екзаменаційна комісія (ЕК), члени якої затверджуються наказом ректора.

Результати складання вступного іспиту оцінюються за національною чотирибальною шкалою (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”), за міжнародною шкалою ECTS, а також за стобальною шкалою, на закритому засіданні ЕК і вносяться в екзаменаційну відомість.

Тривалість іспиту не повинна перевищувати 60 хвилин. Максимальний бал вступного іспиту 100 балів, поріг вступу 60 здобутих іспитних балів. Оцінювання знання здійснюється за наступною таблицею.

Шкала оцінювання: національна та ECTS A nemzetközi és nemzeti osztályozás skálája

Сума балів за всі види навчальної діяльності Az összpontszám az összes tanulmányi teljesítmény alapján	Оцінка ECTS Osztályzat az ECTS szerint	Оцінка за національною шкалою Osztályzat a hazai skála alapján
		для екзамену
90-100	A	відмінно / jeles
82-89	B	добре / jó
75-81	C	

64-74	D	задовільно / elégséges
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно / elégtelen
0-34	F	незадовільно / elégtelen

Тематика вступних іспитів та список літератури для вивчення дисциплін наведені нижче.

ТЕМАТИКА ВСТУПНОГО ІСПИТУ

ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА, ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

1. Поняття про педагогіку як науку. Основні етапи розвитку педагогіки. Предмет і завдання педагогіки. Педагогічна наука і педагогічна практика. Основні категорії педагогіки. Система педагогічних наук. Філософські основи педагогіки. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Аксіологічний підхід до вивчення педагогічних явищ. Педагогічні цінності. Основні завдання педагогіки.
2. Основні категорії педагогічної науки. Виховання у соціальному, широкому і вузькому педагогічному смислі. Навчання, освіта, розвиток, формування, педагогічний процес та ін. поняття педагогіки.
3. Поняття про мету виховання. Умови і фактори визначення мети виховання. Зародження та розвиток ідеї про всебічний розвиток особистості. Мета виховання в сучасній педагогіці. Освіта як найважливіша ланка реалізації мети виховання. Основні тенденції розвитку освіти.
4. Сучасна система освіти України, її мета, структура, принципи побудови. Основні документи, що регламентують освіту в Україні. Типи навчально-виховних закладів України. Актуальні проблеми в освіті.
5. Основні риси та функції сучасного вчителя / вихователя. Виникнення та розвиток педагогічної професії. Основні риси сучасного вчителя / вихователя. Створення професіограми вихователя дошкільного закладу. Імідж вихователя. Функції педагога. Особливості педагогічної діяльності – визначення позитивів і недоліків.
6. Культура педагогічного спілкування. Сутність людського спілкування. Види і стилі спілкування. Педагогічна комунікація, її місце у професійній діяльності вихователя. Вимоги до педагогічного спілкування. Комунікабельність як професійна якість педагога. Бар'єри спілкування та шляхи їх подолання. Особливості педагогічного спілкування з дітьми дошкільного віку.
7. Дошкільний заклад та сім'я – основне місце професійної діяльності майбутнього фахівця дошкільної освіти. Дошкільна освіта - перша ланка в системі освіти України та її роль у національному Відродженні. Законодавча база України про дошкільну освіту.
8. Освітньо-кваліфікаційна характеристика фахівця дошкільної освіти. Навчальні заклади системи дошкільної освіти. Базовий компонент дошкільної освіти.
9. Особливості навчально-пізнавальної діяльності студента педагогічного вузу. Особливості навчання у педагогічному ВНЗ. Самостійна і наукова робота студентів.

ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

1. Загально-психологічні принципи психології. Організаційні методи психології. Емпіричні методи психології. Методи розуміння психіки людини. Методи впливу на психіку людини.
2. Передумови, умови та чинники формування психіки людини. Основні властивості психіки людини. Психофізична та психофізіологічна проблеми. Загальна характеристика індивідуальної свідомості людини.
3. Структура індивідуальної свідомості людини. Особливості індивідуальної свідомості людини. Самосвідомість людини, її основні функції. Загальна характеристика несвідомих психічних явищ. Неусвідомлені механізми свідомих дій. Неусвідомлені чинники свідомих дій. Надсвідомі процеси. Співвідношення свідомих та несвідомих психічних явищ людини.
4. Погляди З.Фрейда на особистість та стадії її розвитку. Структура і динаміка особистості в аналітичній теорії К. Юнга. Теорія особистості А. Адлера. Теорія особистості Е. Фрома. Теорія особистості К. Хорні. Формування особистості в теорії транзактного аналізу Е. Берна. Біхевіоральний напрям у теорії особистості. Центрована на людині теорія особистості К. Роджерса. Особистість в екзистенційній психології.
5. Потреби особистості, їх класифікація. Мотиви і мотивація особистості. Теорії мотивації.

Ціннісні орієнтації особистості.

6. Формування особистості: соціалізація та інтерналізація. Психологічна зрілість особистості. Захисні механізми особистості.

7. Темперамент людини: теорії, провідні риси, типи. Характер людини: провідні риси, типологія, формування. Здібності людини: природа, різновиди, розвиток.

8. Поняття про емоції та почуття, їхні властивості та основні функції. Основні теоретичні підходи до вивчення емоцій та почуттів. Психологічна характеристика видів емоцій і почуттів. Психологічна характеристика емоційних станів людини. Стрес та шляхи його подолання. Психологія дружби і кохання. Вплив емоцій почуттів на перебіг та продуктивність діяльності. Особливості переживання успіху та невдачі і труднощі їх подолання. Формування моральних, праксичних, естетичних та інтелектуальних почуттів.

9. Загальне поняття про вольову діяльність людини. Довільні та вольові дії. Вольові зусилля. Етапи (фази) вольової дії. Психологічні механізми вольової регуляції. Базальні вольові якості особистості. Системні вольові якості особистості.

10. Види відчуттів та їх класифікація. Основний психофізичний закон та його форми. Адаптація та взаємодія відчуттів. Сенсibilізація та синестезія відчуттів. Види сприймання та їхня класифікація. Основні особливості сприймання. Індивідуальні відмінності сприймання.

11. Види пам'яті та їхня класифікація. Умови успішного запам'ятовування матеріалу. Забування матеріалу: види, умови, закономірності.

12. Види мислення та їхня класифікація. Основні мисленнєві операції. Поняття, судження, умовивід як логічні форми мислення. Види мовлення та їхня класифікація. Основні функції мовлення.

13. Види уяви та їхня класифікація. Основні функції уяви. Прийоми створення образів уяви.

14. Види уваги та їхня класифікація. Основні властивості уваги. Чинники довільної та мимовільної уваги.

15. Методи дослідження в історії психології. Психологічні погляди в стародавньому Єгипті, Вавілоні, Індії, Китаї. Психологічні погляди європейського Відродження. Психологія як наука про безпосередній досвід (В. Вундт). Психологія як наука про інтенціональні акти свідомості (Ф. Brentano). Програма побудови психологічної науки І. Сеченова. Розвиток психоаналізу. Гештальтпсихологія: зародження та розвиток. Когнітивна психологія. Трансперсональна психологія. Соціобіохевиоризм. Екзистенційна психологія. Генетична епістемологія Жана Піаже. "Теорія поля" К. Левіна. Клієнтоцентрована терапія К. Роджерса. Теорія самоактуалізації А. Маслоу.

ДИТЯЧА ТА ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

1. Предмет і завдання вікової та педагогічної психології. Актуальні проблеми вікової та педагогічної психології в сучасному світі. Історія виникнення і розвитку вікової та педагогічної психології. Методи вікової та педагогічної психології.

2. Загальна характеристика онтогенезу людської психіки. Основні напрямки зарубіжної вікової та педагогічної психології. Взаємозв'язок навчання, виховання і розвитку психіки людини. Роль діяльності й спілкування в психічному розвитку дитини. Основні умови та рушійні сили психічного розвитку. Вікові кризи. Характеристика кризових періодів.

3. Проблема вікової періодизації. Поняття про акселерацію. Теорії акселерації. Наслідки акселерації.

4. Пренатальний розвиток. Значення перших років життя дитини для подальшого розвитку особистості. Особливості психічного розвитку новонародженого та немовляти. Психологія раннього дитинства.

5. Психологічна характеристика дошкільника. Характеристика гри як провідної діяльності дошкільника. Спілкування з дорослими у дітей перших шести років життя. Розвиток моторики у дітей перших шести років життя. Формування самооцінки у дітей перших шести років життя.

6. Специфіка психічного розвитку та особливості навчання в школі шестирічної дитини. Психологічна характеристика готовності та адаптації дитини до навчання у школі. Психологічні особливості початкового періоду шкільного життя дитини.
7. Учбова діяльність молодших школярів та розвиток інших видів діяльності. Особливості спілкування молодших школярів. Розвиток пізнавальних процесів у молодших школярів.
8. Емоційно-вольове життя молодших школярів. Розвиток особистості у молодшому шкільному віці.
9. Місце підліткового періоду в загальному процесі індивідуального розвитку. Анатомо-фізіологічна перебудова організму підлітка і її вплив на його психологічні особливості і поведінку. Спілкування як провідний вид діяльності підлітка. Психологічні особливості розвитку особистості у підлітковому віці. Перебудова учбової діяльності, розвиток пізнавальних процесів підлітків.
10. Загальна характеристика ранньої юності. Пізнавальні процеси і розумовий розвиток старшокласника. Формування особистості старшокласника. Спілкування та дружба в юнацькому віці. Особливості юнацького кохання. Підготовка до сімейного життя.
11. Характеристика поняття "важка дитина". Класифікація "важких". Причини появи важких дітей і підлітків. Специфіка роботи вчителя з різними категоріями важких підлітків.
12. Психологічні механізми формування особистості. Показники і критерії вихованості, їх психологічна природа. Виховне значення різних форм спілкування. Виховний вплив колективу на особистість.
13. Характеристика сімейного виховання щодо його впливу на формування особистості. Виховання в дошкільному і молодшому шкільному віці. Виховання підлітків і юнаків. Самовиховання, його завдання та структура. Основні етапи та методи самовиховання. Особливості формування правильної самооцінки та потреби в досягненні успіхів.
14. Моральне виховання дітей. Організація індивідуальної роботи з педагогічно запущеними дітьми.
15. Поняття навчіння, навчання, учіння. Рівні та типи навчіння та його особливості в різні вікові періоди. Психологічні основи теорій навчання. Аналіз основних типів навчання. Загальна характеристика видів навчання. Механізми та зміст навчання. Формування знань, умінь і навичок.
16. Психологічна структура учбової діяльності. Формування мотивації учбової діяльності у різні вікові періоди. Психологічні основи індивідуалізації та диференціації навчання. Чинники ефективності навчання.
17. Педагогічні здібності вчителя. Структурні компоненти педагогічної діяльності. Стили педагогічної діяльності, їх характеристики.
18. Керівництво дитячими групами і колективом. Соціально-психологічні основи організації групової діяльності дітей. Стили керівництва педагогічним колективом. Організація і стимулювання роботи членів педагогічного колективу. Попередження і усунення конфліктів в роботі педагогічного колективу. Сутність педагогічного спілкування, його функції. Конфліктогенні педагогічні ситуації. Особливості педагогічних конфліктів.
19. Ефективність та культура педагогічного спілкування. Психологічні особливості педагогічної саморегуляції. Професійно значущі якості особистості вчителя. Індивідуальний стиль діяльності вчителя.

ВІКОВА ФІЗІОЛОГІЯ ТА ВАЛЕОЛОГІЯ

1. Загальні закономірності росту та розвитку людини. Поняття про ріст і розвиток. Вікова періодизація. Закономірності росту та розвитку дітей.
2. Фізіологія нервової системи. Загальний план побудови нервової системи. Основні властивості та функції елементів нервової системи. Рефлекс як основа нервової діяльності. Збудження та гальмування у центральній нервовій системі (ЦНС). Будова та функціональне значення різних відділів нервової системи. Вегетативна нервова система.

3. Вища нервова діяльність та її вікові особливості. Сенсорні системи. Умовні та безумовні рефлекс. Якісні особливості вищої нервової діяльності. Типи вищої нервової діяльності. Загальна характеристика сенсорних систем. Зоровий аналізатор. Профілактика порушень зору у дітей. Слуховий аналізатор.
4. Режим дня людини. Працездатність людини. Зміна працездатності учнів протягом навчально-виховного процесу. Особливості організації режиму дня учнів за умов сучасної школи.
5. Загальні закономірності діяльності ендокринної системи. Ендокринна система. Залози внутрішньої секреції. Гормони. Гіпоталамо-гіпофізарна система та її місце в регуляції діяльності залоз внутрішньої секреції. Щитовидна залоза. Наднирники. Підшлункова залоза. Поняття про статевий розвиток. Статеві залози. Основні стадії статевого дозрівання. Поступовість ознак статевого дозрівання (основні статеві відмінності)
6. Вікові особливості опорно-рухового апарату. Загальні відомості про опорно-рухову систему. Особливості росту та розвитку кісток. Будова і функції суглобів. Вікові особливості розвитку скелету. М'язова система. Особливості розвитку рухових навичок, Удосконалення координації рухів з віком. Профілактика порушень опорно-рухового апарату у дітей.
7. Вікові особливості органів травлення. Загальна будова і функції системи травлення. Значення системи травлення на всіх етапах розвитку людини. Профілактика шлунково-кишкових захворювань. Вікові особливості харчування. Основні вимоги до харчового раціону дітей.
8. Фізіологія кровообігу. Вікові особливості імунної системи людини. Кров. Будова і склад крові. Вікові зміни складу крові. Групи крові та переливання крові. Малокрів'я та його профілактика. Загальна схема будови кровообігу. Будова серця та його вікові особливості. Іннервація серця і судин. Рефлекторні впливи на діяльність серця і судин. Гуморальна регуляція кровообігу. Поняття про імунітет та його розвиток в онтогенезі людини./
9. Вікові особливості органів дихання. Будова і функції органів дихання. Регуляція дихання та його вікові особливості. Вплив занять фізичною культурою на розвиток кардіо-респіраторної системи дитини.
10. Особливості гігієни у підлітковому віці. Особливості гігієни у підлітковому віці. Будова і функції нирок. Будова і функції шкіри. Гігієна органів виділення. Обмороження та опіки. Вікові особливості особистої гігієни. Захист організму від інфекції. Захворювання, що передаються статевим шляхом.
11. Фізіологія похилого віку. Поняття про геронтологію. Вікові особливості похилого віку. Теорії старіння.
12. Сучасні проблеми підліткового віку. Поняття про підлітковий вік. Психологічні причини кризи підліткового віку. Взаємовідносини в колективі та з батьками. Шкідливі звички та девіантна поведінка. Вплив занять спортом на початок статевого дозрівання.

ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА, ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

- 1. Педагогіка – це:** (1 б)
- а) особлива сфера суспільної діяльності з виховання людини, складовими частинами якої є освіта та навчання;
 - б) наука про виховання людини;
 - в) цілеспрямований та організований процес формування особистості;
 - г) процес та практика засвоєння дитиною загальноприйнятих у суспільстві норм поведінки.
- 2. Основні педагогічні категорії:** (1 б)
- а) загальна педагогіка, історія педагогіки, методики вивчення окремих дисциплін;
 - б) народна педагогіка, духовна педагогіка, світська педагогіка;
 - в) навчання, виховання, освіта, розвиток;
 - г) порівняльна педагогіка, школознавство, загальна педагогіка.
- 3. Предметом педагогіки є:** (1 б)
- а) підготовка підростаючого покоління до життя;
 - б) розробка правил, рекомендацій щодо реалізації виховання;
 - в) процес цілеспрямованого розвитку і формування людської особистості в умовах її навчання, виховання й освіти;
 - г) правильної відповіді немає
- 4. Переддошкільний вік охоплює:** (1 б)
- а) 3-5 років;
 - б) 3-6 років;
 - в) 1-3 роки;
 - г) 1-5 років.
- 5. Назвіть дошкільні заклади освіти.** (1 б)
- а) дитячі ясла, садки;
 - б) дитячі ясла-садки сімейні, прогулянкові.
 - в) дитячі будинки, школа I-II ступеня.
 - г) школа I ступеня
- 6. Мета виховання – це:** (1 б)
- а) ідеальний образ особистості, що виховується;
 - б) наперед визначені результати розвитку і формування людської особистості;
 - в) наперед визначені результати діяльності педагогічного колективу школи.
 - г) всі відповіді правильні.
- 7. Що визначило розвиток педагогіки як науки?** (1 б)
- а) біологічний закон збереження роду;
 - б) турбота батьків про щастя дітей;
 - в) об'єктивна необхідність у спеціальній підготовці людини до життя і праці;
 - г) правильної відповіді немає.
- 8. Який із напрямків виховання передбачає формування в учнів умінь і навичок творити прекрасне, розвиток творчих здібностей?** (1 б)
- а) моральне виховання;
 - б) естетичне виховання;
 - в) екологічне виховання;
 - г) розумове виховання.
- 9. Вкажіть відповідь, у якій визначено всі основні структурні ланки освіти в нашій країні?** (1 б)
- а) початкова, базова, повна середня освіта, професійно-технічна освіта, базова вища освіта, повна вища освіта;
 - б) професійно-технічна, позашкільна, загальна середня, вища освіта;
 - в) загальна середня, дошкільна, позашкільна, вища, самоосвіта;
 - г) вища, загальна освіта, позашкільна, післядипломна, аспірантура, докторантура, самоосвіта.

- 10. Що означає грецьке слово від якого походить термін «педагогіка»?** (1 б)
- а) дітоводіння;
 - б) вчитель;
 - в) школа;
 - г) виховання;
- 11. Що розуміють під поняттям "процес виховання"?** (1 б)
- а) це процес становлення особистості під впливом зовнішніх і внутрішніх факторів.
 - б) це система виховних заходів, спрямованих на формування всебічного розвитку особистості.
 - в) це процес, що веде до певних змін.
 - г) це цілеспрямований вплив дорослих на поведінку дітей.
- 12. Освіта – це:** (1 б)
- а) процес засвоєння знань, умінь, навичок;
 - б) формування моральних якостей особистості;
 - в) процес і результат оволодіння системою наукових знань, умінь і навичок, формування на їх основі світогляду, моральних якостей особистості, розвитку її творчих сил і здібностей.
 - г) передача учням знань, умінь і навичок;
- 13. Навчання ефективно впливає на процес розвитку за умови:** (1 б)
- а) орієнтування його на вже розвинені здібності;
 - б) знаходження поза межами можливостей дитини;
 - в) знаходження в зоні найближчого розвитку здібностей дитини.
 - г) всі відповіді правильні.
- 14. Ефективність методики виховної роботи залежить від:** (1 б)
- а) єдності і взаємозв'язку всіх сторін виховання,
 - б) динаміки виховних впливів у зв'язку з досягнутим рівнем виховання дитини;
 - в) формування в єдності свідомості і поведінки молодших школярів;
 - г) всі відповіді правильні.
- 15. Дошкільна освіта, загальна середня освіта, позашкільна освіта, професійно-технічна освіта, вища освіта, післядипломна освіта, аспірантура, докторантура та самоосвіта – це складові:** (1 б)
- а) структури освіти;
 - б) системи освіти;
 - в) державного стандарту освіти;
 - г) освітніх програм;
- 16. Зміст освіти визначають у нормативному документі:** (1 б)
- а) Державному стандарті освіти;
 - б) Законі України «Про освіту»;
 - в) Галузевому стандарті вищої освіти;
 - г) Конституції України.
- 17. Вкажіть за якими освітніми принципами здійснюється навчально-виховна діяльність закладів освіти:** (1 б)
- а) доступність;
 - б) гуманізм, демократизм;
 - в) науковий, світський характер освіти;
 - г) всі відповіді вірні;
- 18. Дайте визначення поняття «Засоби виховання»** (1 б)
- а) наука, що вивчає особливості розвитку і становлення народної педагогіки;
 - б) усі вихованці і педагоги певного загально освітнього навчально-виховного закладу;
 - в) засоби, що включають великий обсяг навчального обладнання, що використовується у системі пізнавальної діяльності;
 - г) надбання матеріальної і духовної культури форми і види виховної роботи які використовуються у процесі дії того чи іншого методу.

19. Якому поняттю відповідає визначення: «Сукупність певних професійних якостей особистості вчителя, що зумовлені високим рівнем його психолого-педагогічної підготовленості, здатності оптимально вирішувати педагогічні задачі (навчання, виховання і розвиток школярів)»: (1 б)

- а) педагогічна діяльність;
- б) педагогічна майстерність;
- в) педагогічна техніка;
- г) педагогічна творчість.

20. Що таке особистісний підхід?

- а) вид соціальних норм, що регулюють моральну поведінку взаємини людей, що є підставою оцінки їхніх вчинків;
- б) сукупність норм, що регулюють поведінки людини в суспільстві, у колективі, його взаємини із суспільством і окремими людьми;
- в) категорія етики, що виражає моральні вимоги, які для конкретної особистості, спеціальної групи в конкретних соціальних умовах є внутрішньо необхідними;
- г) індивідуальний підхід до людини як інтегральної особистості.

21. В чому полягає комунікативна здатність педагога? (1 б)

- а) схильний, здатний до комунікації, тобто встановленню контактів і зв'язків, що легко встановлює їх;
- б) здатність збагнення істини шляхом безпосереднього її розсуду без обґрунтування за допомогою доказів;
- в) виховання, що передбачає оволодіння нормами і правилами моральної поведінки, формування почуттів та переконань, умінь і навичок;
- г) одна із форм суспільної свідомості; система поглядів і уявлень, норм і оцінок, що регулюють поведінку людей.

22. Вкажіть стиль спілкування «безпринципне байдуже ставлення до негативних дій вихованців, потурання учням». (1 б)

- а) ліберальний стиль;
- б) авторитарний;
- в) демократичний;
- г) дружній.

23. Засобом виховання дітей дошкільного віку є: (1 б)

- а) художня література;
- б) зображувальне мистецтво;
- в) різні види дитячої діяльності;
- г) приклад дорослих;
- д) педагогічне спілкування.

24. Який компонент педагогічної майстерності забезпечує швидкість оволодіння майстерністю: (1 б)

- а) педагогічні знання;
- б) педагогічні здібності;
- в) гуманістична спрямованість;
- г) педагогічні вміння.

25. Яке вміння педагогічної техніки дозволяє грамотно керувати процесом спілкування: (1 б)

- а) вміння створювати естетично-привабливий зовнішній вигляд;
- б) вміння взаємодіяти з вихованцями, їх батьками та колегами;
- в) вміння самовдосконалення;
- г) правильною відповіді немає.

26. Як називається діяльність, яка породжує щось нове, раніше не відоме на основі осмислення вже нагромадженого досвіду та формування нових комбінацій знань, вмінь, продуктів? (1 б)

- а) творчість.
- б) навчання
- в) вміння
- г) розуміння

27. Елементи педагогічної майстерності: (3 б)

- а) гуманістична спрямованість, професійна компетентність, здібності до педагогічної діяльності, загально-педагогічні вміння.
- б) комунікативність, перцептивні здібності, динамізм особистості, емоційна стабільність

в) емоційна стабільність, оптимістичне прогнозування, креативність, організаторські здібності.

г) сукупність умінь і особливостей етичної поведінки педагога, заснованої на правилах і принципах етикету.

28. Гуманістична спрямованість діяльності вихователя: (1 б)

а) вияв професійної ідеології учителя;

б) негативне ставлення до педагогічної діяльності;

в) система роботи вчителя в проведенні різних форм роботи з учнями;

г) саморозвиток дитини в діяльності.

29. Прийоми привертання та утримання уваги такі: (3 б)

а) голосова та емоційна модуляція;

б) модуляція темпу мовлення;

в) контрольні та додаткові питання;

г) педагогічне спілкування.

30. Невербальні засоби впливу такі: (1 б)

а) жест, погляд, пауза, міміка, зміна положення тіла, пантоміміка;

б) зітхання, пауза, прохання, схвалення, пропозиція, вимога;

в) погляд, діалог, гумор, вигук, підбадьорення, порада;

г) інструктування, настанова, нотація, схвалення, заклик.

31. Педагогічна техніка – це (1 б)

а) сукупність умінь і особливостей етичної поведінки педагога, заснованої на правилах і принципах етикету, що дозволяють сформувати його педагогічну культуру, яка допомагає адекватно впливати на того, хто навчається, з метою формування його як всебічно розвиненої особистості завдяки доцільно обраним методам і формам діяльності відповідно до особливостей конкретних об'єктивних умов.

б) сукупність умінь та прийомів, що використовуються викладачем для найбільш повного досягнення цілей своєї діяльності та допомагають викладачеві глибше, яскравіше, талановитіше виразити себе, домогтися оптимальних результатів у навчально-виховній роботі. в) комплекс умінь викладача, що сприяють його оптимальній і творчій поведінці та ефективній взаємодії зі студентами в будь-яких педагогічних ситуаціях.

г) всі відповіді вірні.

д) сукупність професійних умінь, що сприяють гармонії внутрішнього змісту діяльності педагога і зовнішнього його прояву.

ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

1. Психологія має предметом вивчення: (1 б)

а) душевні прояви людини,

в) психіку людини і тварин,

б) внутрішній світ людини,

г) поведінку людини.

2. Психіка складається з таких компонентів: (1 б)

а) психічні стани, розлади і процеси,

в) психічні зміни, явища і властивості,

б) психічні процеси, стани і властивості,

г) свідоме, несвідоме.

3. Основними методами психології є: (1 б)

а) спостереження та експеримент,

в) анкетування та експеримент,

б) спостереження та тестування,

г) експеримент і тестування.

4. Система соціально значущих якостей індивіда, міра оволодіння ним соціальних цінностей і його здатність до реалізації цих цінностей – це: (1 б)

а) homo sapiens;

в) суб'єкт;

б) особистість;

г) людина;

5. Сукупність своєрідних психічних особливостей і певних властивостей людини які характеризують її неповторність і виявляються у рисах характеру, специфіці інтересів, якостей, що відрізняють одну від іншої – це: (1 б)

а) індивідуальність;

б) особистість;

- в) суб'єкт; г) людина;
- 6. З ім'ям якого психолога пов'язане відкриття несвідомих проявів психіки?** (1 б)
- а) З. Фрейда, в) Л. С. Виготського,
б) Г. С. Костюка, г) С. Л. Рубінштейна.
- 7. Психологічні механізми, що спрямовані на усунення або ослаблення дезорганізуючих емоційних переживань та збереження самоповаги –** (1 б)
- а) сублімація в) проєкція
б) психологічні захисти г) раціоналізація
- 8. Який пізнавальний процес забезпечує відображення мозком окремих властивостей предметів чи явищ?** (1 б)
- а) відчуття, в) пам'ять,
б) сприймання, г) уява.
- 9. В якому варіанті дане найбільш точне визначення уваги?:** (1 б)
- а) увага – це форма психічної діяльності, що виникає при дії об'єкта на органи чуття;
б) увага є складовою частиною пізнавальних процесів;
в) увага – це спрямованість психічної діяльності людини на будь-який об'єкт за умови відокремлення від усього іншого;
г) увага – це вибіркове сприймання об'єкту;
- 10. Якими властивостями характеризуються емоції?** (1 б)
- а) якістю, динамікою перебігу, амбівалентністю, полярністю, активністю, інтенсивністю, глибиною, тривалістю;
б) модальністю, силою, діяльною, напруженістю;
в) предметністю, міцністю, можливістю змінюватися, підсилюватися, стійкістю;
г) тривалістю, силою, інтенсивністю, руйнуючою силою;

ДИТЯЧА ТА ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

- 11. Із запропонованих відповідей виберіть найбільш повну та правильну. Вивчення психіки в онтогенезі – це:** (1 б)
- а) вивчення психіки в розвитку;
б) вивчення психіки на різних етапах еволюції тваринного світу від найпростіших до людини;
в) вивчення психіки на різних етапах психічного розвитку людини від народження до старості;
г) вивчення історичного розвитку людської спільноти.
- 12. Рушійною силою психічного розвитку є:** (1 б)
- а) кількісні накопичення в структурі особистості,
б) суперечності;
в) новоутворення;
г) вікова криза.
- 13. Непреформований розвиток – це** (1 б)
- а) такий тип розвитку, коли не визначений наперед кінцевий результат розвитку особистості;
б) такий тип розвитку, коли є чітко визначені, закріплені і зафіксовані стадії та кінцевий результат розвитку;
в) такий тип розвитку, коли людина виховується не цивілізацією;
г) такий тип розвитку, коли людина отримує вищу освіту;
- 14. Перші ігри виникають:** (1 б)
- а) у кінці раннього віку. в) у 2-3 місяці
б) на початку дошкільного віку, г) у середині дошкільного віку
- 15. Дитина грається тому, що:** (1 б)
- а) у грі задовольняється її потреба в діяльності;

- б) вона усвідомлює корисність гри;
- в) у неї виникає бажання навчатися;
- г) аби не скучати.

16. Провідна діяльність підлітка: (1 б)

- а) навчання або учіння;
- б) учбово-професійна діяльність;
- в) інтимно-особистісне спілкування;
- г) гра.

17. Підкресліть причини появи «важких» дітей: (1 б)

- а) урбанізація;
- б) фемінізація виховання;
- в) вікові особливості психічного розвитку дитини;
- г) вплив сучасної сім'ї.

18. Генеративність – це: (1 б)

- а) висока продуктивність роботи;
- б) намагання кожної людини увічнити себе, зробити свій значущий внесок у розвиток суспільства;
- в) відкритість людини до спілкування;
- г) самоствердження в сім'ї, у вихованні дітей.

19. Визначте основні методи дитячої психології: (1 б)

- а) спостереження, бесіда, експеримент, аналіз продуктів дитячої діяльності;
- б) тести, соціометрія;
- в) аналіз дитячих малюнків, аналіз сімейного оточення
- г) клінічний експеримент, анкетування, близнюків метод;

20. Необхідною умовою дозрівання мозку дитини є: (1 б)

- а) активне функціонування аналізаторів дитини;
- б) задоволення органічних потреб дитини;
- в) емоційний контакт з матір'ю;
- г) задоволення всіх потреб і режим життя дитини.

21. Центром соціальної ситуації розвитку немовляти є: (1 б)

- а) новонароджений;
- б) дорослий;
- в) єдність новонародженого і дорослого;
- г) навколишнє середовище

22. Предметна діяльність – це: (1 б)

- а) провідний вид діяльності в ранньому дитинстві;
- б) провідний вид діяльності протягом дошкільного дитинства;
- в) практичний вид діяльності;
- г) вид діяльності з певними знаряддями.

23. Одна з найбільш характерних особливостей дитячого малюнка: (1 б)

- а) схематизм;
- б) "прозорість" предмета;
- в) динамічність;
- г) статичність.

24. Особливості трудової діяльності дітей дошкільного віку: (1 б)

- а) зв'язок із грою;
- б) наявність суспільно значущого результату;
- в) виховна значущість праці;
- г) колективний характер.

25. Провідним видом пам'яті дошкільника є: (1 б)

- а) довільна пам'ять;
- б) мимовільна пам'ять;
- в) логічна пам'ять;
- г) емоційна пам'ять.

26. Егоцентричне мовлення – це: (1 б)

- а) мовлення, яке виконує функцію планування;
- б) мовлення, яке виникає під час самостійної діяльності;
- в) звернення дитини до дорослого за допомогою;
- г) проміжне мовлення між зовнішнім та внутрішнім, яке виконує функцію планування діяльності.

27. Протягом дошкільного дитинства діти переходять: (1 б)

- а) від наочно-образного до наочно-дійового мислення;
- б) від наочно-дійового до логічного мислення;
- в) від наочно-образного до логічного мислення;
- г) від логічного до наочно-образного мислення.

28. Дошкільники діють під впливом:

(1 б)

- а) розуму і почуттів;
- б) емоцій і почуттів;
- в) волі;
- г) страху.

29. Розвиток інтелектуальних почуттів пов'язаний зі становленням:

(1 б)

- а) пізнавальної діяльності;
- б) ігрової діяльності;
- в) трудової діяльності;
- г) навчальної діяльності.

30. У дошкільників:

(1 б)

- а) переважна більшість дій - вольові;
- б) вольові дії співіснують з імпульсивними;
- в) переважна більшість дій - імпульсивні;
- г) переважають імпульсивні дії, обсяг вольових дій - незначний.

31. Тип вищої нервової діяльності визначає:

(1 б)

- а) зміст діяльності;
- б) зміст поведінки;
- в) індивідуальну своєрідність дитини;
- г) динаміку поведінки, її психічної діяльності

32. Розвиток здібностей - це:

(1 б)

- а) розвиток оригінальності розуму;
- б) не лише кількісне збільшення, але і якісна перебудова здібностей;
- в) розвиток аналізаторів;
- г) розвиток продуктивності оволодіння знаннями

33. Обдарованість – це:

(1 б)

- а) якісно своєрідне поєднання здібностей, яке обумовлюється діапазоном інтелектуальних можливостей людини, своєрідність її діяльності;
- б) якісно своєрідне поєднання здібностей, від якого залежить можливість досягнення певного успіху у тій чи іншій діяльності;
- в) досягнення більшого чи меншого успіху у тій чи іншій діяльності;
- г) здатність успішно досягати оригінальних рішень.

34. Що є предметом педагогічної психології:

(1 б)

- а) умови учіння;
- б) закономірності засвоєння соціального досвіду;
- в) особливості переходу від одного періоду до іншого;
- г) психологічні закономірності навчання і виховання, оволодіння досвідом, управління процесом учіння, формування особистості.

35. Вихованість – це

(1 б)

- а) процес впливу на людину суспільства, школи, сім'ї, літератури, телебачення тощо;
- б) рівень закріплення необхідних поглядів, форм поведінки, моральних, естетичних якостей;
- в) характеристика психічної діяльності дитини, яка виявляється в готовності здобувати досвід старших поколінь, формування суспільно значущих якостей;
- г) вміння пристосуватися до очікувань оточення.

36. Почуття провини як механізм морального розвитку - це:

(1 б)

- а) усвідомлене прагнення до копіювання певної моделі поведінки дорослого на основі емоційно значущих стосунків;
- б) засвоєння чужих моделей поведінки, установок, цінностей як власних;
- в) переживання невідповідності власної поведінки на основі її порівняння з усвідомленими для себе зразками.
- г) механізм заборони на реалізацію певних власних поведінкових, діяльнісних норм.

37. Наслідування - це:

(1 б)

- а) відтворення суб'єктом у перетвореному вигляді певних зовнішніх рис, зразків поведінки, вчинків тощо;
- б) постановка суб'єктом себе на місце іншої людини через заглиблення у її внутрішній світ;
- в) процес безпосередньої передачі емоційного стану від одного індивіда до іншого на рівні психофізіологічного контакту;
- г) словесний вплив на іншу особу

38. Завдання психології виховання:

(1 б)

- а) моральне становлення особистості;
- б) забезпечення якості знань, умінь, навичок;
- в) створення ефективних навчальних технологій;
- г) формування контрольно-оцінних умінь школяра.

39. Л.С.Виготський розглядав проблему співвідношення навчання і розвитку так:

(1 б)

- а) ототожнював процеси навчання і розвитку;
- б) вважав, що розвиток не залежить від навчання;
- в) вважав, що навчання має забігати вперед розвитку і вести його за собою;
- г) вважав, що навчання не залежить від розвитку.

40. Яка функція реалізується через організацію різних видів діяльності учнів, а також власної діяльності і поведінки в процесі безпосередньої взаємодії з учнями?

(1 б)

- а) конструктивна;
- б) комунікативна;
- в) організаторська;
- г) гностична.

41. Ідентифікація як механізм морального розвитку - це:

(1 б)

- а) усвідомлене прагнення до копіювання певної моделі поведінки дорослого на основі емоційно значущих стосунків;
- б) засвоєння чужих моделей поведінки, установок, цінностей як власних;
- в) механізм заборони на реалізацію певних власних поведінкових, діяльнісних норм
- г) усвідомлене прагнення до копіювання певної моделі поведінки дорослого на основі емоційно значущих стосунків

42. Індивідуальний підхід у вихованні учнів передбачає:

(1 б)

- а) врахування вікових особливостей;
- б) врахування статевих особливостей;
- в) врахування індивідуально-психологічних особливостей;
- г) врахування гендерних відмінностей.

43. Самовиховання педагога – це:

(1 б)

- а) організація позакласної діяльності учнів початкової школи;
- б) формування людиною своєї особистості відповідно до свідомо поставленої мети;
- в) участь у навчально-виховній діяльності;
- г) організація роботи з батьками дітей.

44. Авторитарний стиль педагогічної діяльності – це

(1 б)

- а) домінування власного Я, директивні способи управління
- б) партнерські стосунки;
- в) ставлення до дітей як до несвідомих суб'єктів навчально-виховного впливу, панібратство
- г) співпереживання у співпраці.

45. Показник, що не характеризує творчу діяльність:

(1 б)

- оригінальність і новизна творіння;
- цілеспрямованість у прагненні зробити результат праці надбанням людей;
- боязнь публічного захисту власної позиції.

46. Соціально-психологічними характеристиками педагога є:

(1 б)

- а) рівень фахово-теоретичної, методичної та практичної підготовки;
- б) цілеспрямованість, науковий світогляд, громадянська позиція, патріотизм, любов і повага до дітей, педагогічний такт, товариськість, адекватна самооцінка, самовладання;
- в) ерудиція, інтуїція, поетичність натури, імпровізація, спостережливість, музикальність, спортивна спритність, передбачення і рефлексія;

г) педагогічні здібності та педагогічне мислення.

47. Почуття сорому як механізм морального розвитку - це: (1 б)

- а) усвідомлене прагнення до копіювання певної моделі поведінки дорослого на основі емоційно-значущих стосунків;
- б) засвоєння чужих моделей поведінки, установок, цінностей як власних;
- в) механізм заборони на реалізацію певних власних поведінкових, діяльнісних норм
- г) засвоєння чужих моделей поведінки, установок, цінностей як власних.

48. Уміння – це: (1 б)

- а) готовність людини у спішно виконувати певну діяльність, яка ґрунтується на знаннях і навичках
- б) одна з форм практично-дійового мислення;
- в) переживання невідповідності власної поведінки на основі її порівняння
- г) оволодіння навчальним матеріалом та розв'язання завдань.

49. До ознак процесу виховання не відносяться: (2 б)

- а) спланованість;
- б) безперервність ;
- в) академічність;
- г) спонтанність.

ВІКОВА ФІЗІОЛОГІЯ ТА ВАЛЕОЛОГІЯ

1. У визначення поняття “здоров’я дитини” зараховують усі критерії, крім: (1 б)

- а) оптимального рівня досягнутого розвитку фізичного, нервовопсихічного, інтелектуального;
- б) достатньої функціональної й соціальної адаптації;
- в) високого ступеня опірності несприятливим впливам;
- г) показників народжуваності.

2. Складіть у відповідний порядок етапи постембріонального розвитку: немовлячий, підлітковий, дитинство, зрілий вік, юнацький, похилий вік, новонароджений, дошкільний вік (8 б)

- а) _____
- б) _____
- в) _____
- г) _____
- д) _____
- е) _____
- ж) _____
- з) _____

3. у якому частині мозку розташований центр жування, блювання, ковтання? (1 б)

- а) довгастий мозок
- б) середній мозок
- в) великий мозок
- г) мозочок

4. Напишіть, що таке плацента? (1 б)

5. Вегетативна (автономна) нервова система регулює роботу: (1 б)

- а) залоз внутрішньої секреції
- б) скелетної мускулатури
- в) непосмугованої мускулатури
- г) серця
- д) усіх внутрішніх органів

6. На організм діють 3 групи подразників: (1 б)

- а) механічні, хімічні, світлові

- б) електричні, радіоактивні, тварини, рослини, віруси
- в) фізичні, термічні, біологічні
- г) фізичні, хімічні, біологічні

7. До складу первинної сечі входять:

(1 б)

- а) ті ж речовини, що і плазма крові, окрім білків
- б) вода, мінеральні солі, сечова кислота
- в) мінеральні солі, амінокислоти, білки, глюкоза
- г) ті ж речовини, що і плазма крові

8. Як передається бактерія туберкульозу?

(1 б)

- а) через кров
- б) при крапельній інфекції
- в) через рукоштовтання
- г) через їжу

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Більська О.В.: Бути вчителем – навчально методичний посібник з курсу «Вступ до спеціальності» – Вінниця: ТД «Едельвейс и К», 2012.
Бондарчук Е.И.: Основи психології та педагогіки. Київ, 2001.
Варій М.Й.: Загальна психологія. Центр учбової літератури, Київ, 2007.
Видра О.Г.: Вікова та педагогічна психологія. Центр учбової літератури, Київ, 2011.
Власова О.І. Педагогічна психологія, Київ, 2012.
Дуткевич Е.В. Дитяча психологія, Київ 2012.
Заброцький М.М.: Вікова психологія. МАУП, Київ, 1998.
Зайченко І.В. Психологія. Київ, Освіта, 2008.
Киричука О.В.: Основи психології. Київ, 1999.
Максименко С.Д.: Загальна психологія. МАУП, Київ 2000
Максимиук С.П. : Педагогіка. Кондор. Київ, 2005.
Мешко Г.М.: Вступ до педагогічної професії,
Педагогічна майстерність: Хрестоматія: Навчальний посібник / Упоряд.: І.А. Зязюн, Н.Г. Базидевич, Т.Г. Дмитренко та ін.; За ред. І.А. Зязюна. – К.: Вищ. шк., 2006. – 606 с.
Поліщук В.М.: Вікова та педагогічна психологія. Суми, Університетська, 2010.
Романець В.А.: Історія психології ХХ ст. Київ, «Либідь», 1998.
Скрипченко О.В.: Вікова та педагогічна психологія. Київ. «Просвіта», 2001.
Сергеєнкова О. П., Столярчук О. А, Коханова О. П., Пасєка О. В.: Загальна психологія. Київ «Центр учбової літератури», 2012.
Фіцула М.М. Педагогіка

Інтернет ресурси:

Максимиук С.П. Педагогіка : Навчальний посібник. – 2005.
https://4vpupo.org.ua/download/metod_prob1/pedagogika.pdf
Н. П. Волкова Педагогіка : Навчальний посібник - 2007
<https://pedagogy.lnu.edu.ua/departments/pedagogika/library/volkova.pdf>
Мазоха Д.С. На шляху до педагогічної професії (Вступ до спеціальності): Навчальний посібник. - 2005. <http://194.44.152.155/elib/local/sk675435.pdf>
Педагогічна майстерність: Підручник / І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос та ін.; За ред. І. А. Зязюна. — 1997 <http://kipt.com.ua/wp-content/uploads/2018/12/%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%9F%D0%95%D0%94%D0%90%D0%93%D0%9E%D0%93%D0%86%D0%A7%D0%9D%D0%90-%D0%9C%D0%90%D0%99%D0%A1%D0%A2%D0%95%D0%A0%D0%9D%D0%86%D0%A1%D0%A2%D0%AC.pdf>
Нуркова В.В., Березанська Н.Б.: Загальна психологія
https://stud.com.ua/38484/psihologiya/zagalna_psihologiya
Вікова та педагогічна психологія: Навч. посіб. / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін.— 2001. <http://194.44.152.155/elib/local/sk743646.pdf>
Дуткевич Т. В. Дитяча психологія. Навч. посіб. —2012.
https://shron1.chtyvo.org.ua/Dutkevych_Tetiana/Dytiacha_psykholohiia.pdf?PHPSESSID=kb6cd3uttvmepo6a9nveipag15
Посібник до вивчення курсу «Вікова фізіологія та валеологія людини» [Електронний текст] / П. М. Полужкін. —2015
http://repository.dnu.dp.ua:1100/upload/405aa8af52cd4a44ce43cc1a1ab669e6VIKOVA_FIZIOLOGIYA.PDF
Вовканич Л. В 61 Вікова анатомія і фізіологія : навч. посіб. для практ. занять / Любомир Вовканич. - 2016. <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/07/L.-Vovkanich-Vikova-anatomiya-i-fiziologiya.pdf>